

Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

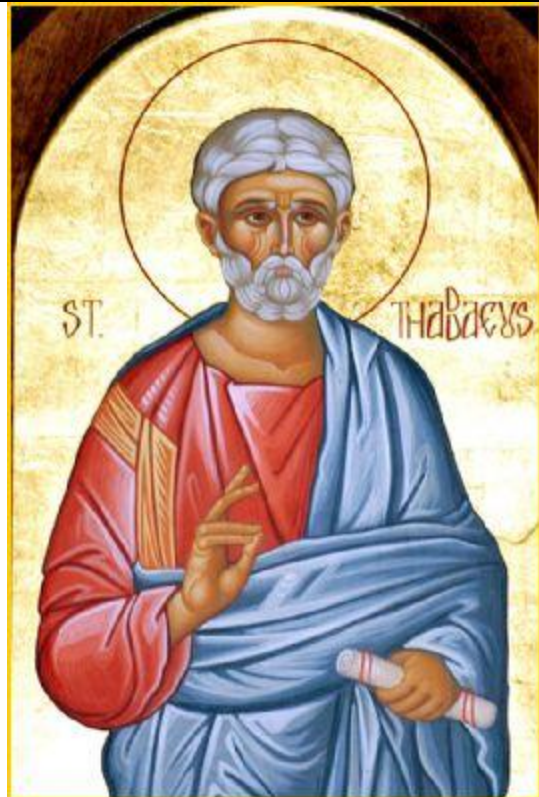
[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Св. Фадей, Апостол зі
Сімдесяти**

**St. Thaddeus, Apostle of
the Seventy**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ

kutash@unicorne.org

**“Діти Божі втрачають своє життя, але
спасають свою душу.” (Д-р Гарольд
Бульс)**

Я часто починаю роздумування над життям Святого цитатою від того ж Угодника Божого, про котрого пишу. Та хоч як не старався таки не міг знайти жодної цитати, яку б можна приписати Святому, якого Православна Церква поминає 3-го вересня (це - 21-го серпня за юліанським календарем): Св. Фадея, Апостола зі Сімдесяти.

Одна з причин для цього, можливо, та, що велика частина Християнської сім'ї твердить, що його ніколи не було на світі! Кажуть, що він і Св. Апостол Юда із Дванадцяти (19-го червня/2-го липня - про якого я також писав: [ось тут](#)) – одна і

**“God's children lose their life but save
their souls.” (Dr. Harold Buls)**

I often introduce a meditation on the life of a Saint with a quote from the particular Servant of God who is the subject of the meditation. Try as I might, however, I could find no quotation to attribute to the Saint whom the Orthodox Church commemorates on September 3 (which is August 21 on the Julian Calendar): St. Thaddeus, Apostle of the Seventy.

One reason for this may be that a large part of the Christian family maintains that he actually did not exist and so there are no quotations to be found! They maintain that he and the Holy Apostle Jude of the Twelve (June 19/July 2 - about whom I have also written: [see](#)) are actually one

та сама особа. Це було б великою честю і важливим виправленням помилки, якщо б воно дійсно так було. Однак церковний історик Євсевій Кесарійський (275-339) відрізняє Св. Фадея зі Сімдесяти від Апостола Юди, якого також називали Фадеєм (а то й Левієм), щоб *відрізнити* його від іншого Юди з Дванадцяти – Юди Іскаріота, який зрадив Господа.

Це ж не жодна честь - бути списаним до тих, які ніколи не існували. Та з другої сторони, як пише Д-р Гарольд Бульс, визначний лютеранський місіонер-душпастир, якого день народження: 4-го січня (1920) співпадає зі святкуванням Собору Святих Сімдесяти Апостолів (для тих, що святкують за юліанським календарем, це – 17-го січня на григоріанському): “Божі діти втрачають своє життя, але спасають свою душу”. Це – його роздумування над віршем від Євангелії Св. Матвія 16:25 ([ось тут](#) англійською).

Тоді коли історики західних Церков відкидають достовірність *будь якого* списку імен цих Сімдесяти Святих Апостолів, яких згадує Євангелія від Св. Луки (10:1-20) без жодних імен, Православна Церква з повагою наполягає на тому, щоб їхні імена були записані в Церковному календарі, і на цьому традиційному списку ім'я Св. Фадея займає восьме місце. Список приписують Св. Дорофею Тирському (приблизно 255-362), учителю Євсевія, якого замучили по наказу Імператора Юліана Відступник у віці 107 літ!

Навіть якщо ці два Отці Церкви праві а пізніші науковці помиляються, все одно ця відмова Св. Фадеєві відмінності від славного Св. Юди (Фадея) з Дванадцяти не справляє жодної трагедії з точки зору Царства Божого. Це б було просто черговою жертвою ради цього Царства. Божі діти не наполягають на тому, щоб їх пам'ятали ті, які проживають після них, а вже *аж ніяк* не за те, що вони були наче б то святими й досконалими, бо ж , як казав Ап. Павло, вони себе вважають

and the same person. This would be a great honour and an important correction if it were in fact the case. However, the Church Historian Eusebius of Caesarea (275-339) *distinguishes* St. Thaddeus of the Seventy from the Apostle Jude, who was also called Thaddeus (and even Levi or Lebbaeus) to distinguish him from the other Jude of the Twelve – Judas Iscariot – who betrayed the Lord.

It is certainly no honour to be relegated to oblivion! On the other hand, as noted by Dr. Harold Buls, the noted Lutheran missionary Pastor, whose birthday January 4 (1920), coincides with the celebration of the Synaxis of the Seventy Holy Apostles (those observing the Julian Calendar celebrate it on January 17 Gregorian Calendar): “God's children lose their lives but save their souls”. He was commenting on Matthew 16:25 ([click here](#)).

Whereas historians of the Churches of the West deny the validity and accuracy of *any* list of these Seventy Apostles - who are mentioned without any names in the Gospel of St. Luke (10:1-20) - the Orthodox Church respectfully insists on listing their names in the Church Calendar, and St. Thaddeus is eighth on this traditional list. The list itself is attributed to St. Dorotheus of Tyre (ca. 255-362), Eusebius' teacher, who was martyred at the behest of the emperor Julian the Apostate at the age of 107 years!

Even if these two Church Fathers are right and the later scholars are wrong, this denial to St. Thaddeus of being distinct from the illustrious St. Jude (Thaddeus) of the Twelve is no tragedy from the perspective of the Kingdom. This would simply be one more sacrifice for the Kingdom. God's children do not insist on being remembered by those who survive them – *especially* not for their sanctity and perfection, for they see themselves, in the words of St. Paul, as “first among sinners” (I Timothy 1:15). It is enough that God

“першими між грішними” (I Тимофія 1:15). Вистарчає те, щоб про них пам’ятав Бог!

Однак тому що ми впевнені в тому, що Господь пам’ятає про своїх, а Церква – це Його невіста, православні *не* спішать “очищати” Церковний календар від тих, які може попали до нього через людську помилку. Навпаки у цьому випадку ми неначе волиємо (як, здається мусіли б усі Християни) помилятися по стороні щедрості радше ніж по стороні суворості, хоч цим же ризикуємо, що нас уважатимуть надто традиційними та ненауковими.

Як буває з тими, що знаходяться у Церковному календарі, існує “Житіє” Св. Фадея із Сімдесяти. У ньому читаємо, що він був єврейського походження та що народився в сирійському місті Едеса - сьогодні це м. Санлюрфа в Туреччині. (Між іншим ім’я “Фадей” може бути зґеленізованою формою імені “Юда”.) Відвідувачі цього міста побачать Мечеть (побудовану на місці колишнього Християнського Храму), де колись мав би бути народитися Св. Патріарх Авраам, духовний Батько Християн, Юдеїв, Мусульман та інших. Це місто також вважають старинним містом Ур з біблійного часу. У подвір’ю Мечеті є ставочок із священними рибами згідно з переданням, що Німрод намагався був спалити тіло Авраама але Бог перетворив вогонь на воду а вуглики на рибу.

Одного дня, коли Фадей прибув у Єрусалим на Свято він почув проповідь Св. Івана Предтечі, двоюрідного брата Ісуса. Коли той охрестив його в ріці Йордані, Фадей зупинився в Палестині. Пізніше він зустрів Самого Спасителя і став Його учнем. Господь вибрав його бути одним зі Сімдесяти Апостолів, яких вислав парами проповідувати в містах та місцях, яких мав намір провідати.

Після Вознесення Господа на Небеса, Св. Фадей проповідував Євангелію в Сирії та Месопотамії. Він раніше був у

remembers them.

However, because we are convinced that the Lord does remember His people, and the Church is His Bride, the Orthodox do *not* hasten to “purify” the Church calendar of those who may have come into it through human error. On the contrary we seem to prefer in this instance (as ought, in fact, to be normal with Christians) to err on the side of generosity rather than on the side of severity, at the risk of appearing overly traditionalistic and unscholarly.

As is normal for those on the Church Calendar there is a *Vita* (Slavonic - “Zhytiye”) for St. Thaddeus of the Seventy. We read that he was of Jewish descent, and that he was born in the Syrian city of Edessa, which is modern Sanliurfa in Turkey. (“Thaddeus” may well be a Hellenized version of the name “Judas”, by the way.) Visitors to this city will see a Mosque (built on the site of an earlier Christian Temple) which is held to be the birthplace of the Holy Patriarch Abraham, the spiritual father of Christians, Jews, Muslims and others. The city is also considered to be the Ur of Biblical times. There is a pool of sacred fish around the Mosque complex, in keeping with the tradition that Nimrod tried to burn Abraham’s body but God turned the fire into water and the coals into fish.

One day when Thaddeus came to Jerusalem for a Festival, he heard the preaching of St. John the Forerunner, Jesus’ cousin according to the flesh. After being baptized by him in the Jordan, he remained in Palestine. He later met the Saviour Himself and became His follower. He was chosen by the Lord to be one of the Seventy Disciples, whom He sent in pairs to preach in the cities and places He intended to visit.

After the Ascension of Our Lord to Heaven, St. Thaddeus preached the good news in Syria and Mesopotamia. He had earlier been in his native Edessa and there converted King Abgar, the people

рідній Едесі на проповіді і там навернув царя Авгара, народ та язичницьких жерців до Христа. Його проповідь супроводжувалась багатьма чудами (про яких Авгар написав асирійському імператорові, Нерсесові). Євсевій пише, що Цар Авгар послав був посланця до Самого Господа Ісуса прохаючи вздоровлення якоїсь недуги. Господь відповів листом, якого продиктував, як також і рушником, на якому відбив образ Свого Обличчя – він же став джерелом звісної Нерукотворної Ікони Святого Обличчя. Євсевій передав ці листи у своїй історії (однак не згадує про рушник) і колись вони й читались у церковних Відправах.

Св. Фадей посвятив Священиків для Едеси і розбудовував Церкву в тому місті. Його в цьому підтримував, як пишуть деякі *Життя*, інший Фадей, Юда Брат Господній. Коли Цар Авгар бажав винагородити Св. Фадея цінними дарунками то той відмовився і пішов проповідувати в інші міста наvertsаючи багатьох язичників на Віру Христову.

Він також пішов у місто Бейрут, щоб там проповідувати і заснувати Церкву. У цьому ж місті він і впокоївся в Бозі у 44 р. (Місце його впокоєння – Бейрут за слов'янською Мінеєю, а інші джерела кажуть, що він таки впокоївся в Едесі. Згідно давнього вірменського передання Св. Фадеєві після різних мук зняли голову 21-го грудня в регіоні Артаз у році 50-му).

За молитвами Св. Фадея подай нам, Господи, ласку трудитися віддано для Твого Царства в нашому щоденному житті, та бути терпеливими та радісними коли не признають наші зусилля – бо ж тоді ми їх дійсно чинимо для Господа, а не для того, щоб нас вшанували та звеличували.

and the pagan priests to Christ. His preaching was supported by many miracles (about which Abgar wrote to the Assyrian emperor, Nerses). Eusebius writes that King Abgar had sent an emissary to the Lord Himself to ask for the healing of an infirmity he had. The Lord responded with a letter which He dictated and as well as a napkin on which He imprinted an image of His Face – a source of the celebrated Icon of the Holy Face “Not-Made-by-Hands”. Eusebius reproduced these letters in his history (he does not mention the napkin however) and there was a time when they even formed part of the Liturgy of the Church.

St. Thaddeus ordained Priests in Edessa and built up the Church there, supported, as some hagiographies note, by the other Thaddeus, Jude, the Brother of the Lord. When King Abgar wanted to reward St. Thaddeus with rich gifts, he refused and went preaching to other cities, converting many pagans to the Christian Faith.

He also went to the city of Beirut to preach and founded a church there. It was in this city that he reposed peacefully in the Lord in the year 44. (The place of his death is indicated as Beirut in the Slavonic “Menaion”, but according to other sources he died in Edessa. According to an ancient Armenian tradition, St. Thaddeus, after various tortures, was beheaded by the sword on December 21 in the Artaz region in the year 50).

Through the prayers of His holy Servant the Apostle Thaddeus, may the Lord grant us the grace to work selflessly for His Kingdom in our daily lives and to be patient and joyful when our efforts are not recognized – for it is then that we truly do them for the Lord and not for our own glory and honour.